

LOKAAL BETROKKEN

‘DAT ZIJN WE TOCH ALLEMAAL’

Verkiezingsprogramma

2022 -2026

Samen voor elkaar

Voorwoord

Voor u ligt het verkiezingsprogramma 2022 – 2026 van Lokaal Betrokken. Het is tot stand gekomen samen met onze leden en op basis van gesprekken die de afgelopen raadsperiode zijn gevoerd met tal van inwoners, groeperingen, verenigingen en belanghebbenden binnen en buiten onze gemeente.

In 2018 deden we voor het eerst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. We behaalden een ruime zetel (net géén twee). De afgelopen jaren zij we gegroeid in ledental en hebben we gewerkt aan de verdere professionalisering van onze organisatie. Daarnaast hebben diverse werkgroepen opgezet rond complexe thema's als het sociale domein en bijvoorbeeld de energietransitie; belangrijke thema's, ook voor de komende jaren.

Ons verkiezingsprogramma borduurt voort op bestaande standpunten en gemeentelijk beleid waarmee we ingestemd hebben. Daarnaast staan er een aantal ambities in waar we de komende jaren mee aan de slag willen. Want daarvoor zijn we een politieke partij. We willen een aantal zaken (anders) gerealiseerd zien. Welke dat zijn kunt u lezen in ons verkiezingsprogramma.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Welzijn en zorg	4
Wonen en leefomgeving	6
Onderwijs en ontwikkeling	8
Milieu en duurzaamheid	10
Lokale economie en arbeidsmarkt.....	12
Werk en inkomen	14
Openbare orde en veiligheid	16
Bestuur en dienstverlening	18

Welzijn en zorg

Velen van ons krijgen vroeg of laat te maken met een hulp- of zorgvraag. De toegang hiertoe moet goed geregeld zijn. Inwoners van onze gemeente die zorg behoeven moeten de zorg krijgen die ze nodig hebben; en daarbij wordt rekening gehouden met hun specifieke situatie. Het welzijn van onze inwoners dient altijd op de eerste plaats te staan.

Ouderenzorg

De bevolking vergrijst. Ook in onze gemeente wonen relatief veel ouderen. Ouderen zijn zoveel mogelijk zelfredzaam maar als dat niet meer lukt dan moet snel hulp voorhanden zijn. Elke zorgvraag en situatie is anders. Als zelfstandig thuis wonen geen optie meer is dienen er voldoende woon/zorg alternatieven te zijn per woonkern. Per geval moet er met de cliënt bekeken worden welke zorg het beste past.

Vrijwilligers en mantelzorgers

Mensen die zich belangeloos en met liefde inzetten voor anderen moeten we koesteren. Veel inwoners hebben te maken met mantelzorg. Het is normaal dat mensen naar elkaar omzien, maar mantelzorg kan ook zwaar zijn. Mantelzorgers moeten daarom worden ondersteund als ze het even niet meer kunnen, om wat voor reden dan ook. We willen meer waardering en ondersteuning voor mantelzorgers, bijvoorbeeld door het eenvoudiger te maken om dagopvang aan te vragen of respijtzorg te regelen. Het jaarlijkse mantelzorgcompliment (een cadeautje voor de mantelzorger) blijft bestaan.

Volksgezondheid

Gezondheid is niet alleen medebepalend voor het gevoel van geluk en welzijn, het is ook voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving. Het is meer dan alleen niet ziek zijn, het is ook meedoen in de maatschappij, sociale contacten hebben en het gevoel van controle hebben over je eigen leven. Inwoners moeten zoveel mogelijk gestimuleerd worden om mee te kunnen doen. Het is belangrijk dat men uitgaat van eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid. Als het niet lukt om zelf de regie te pakken over de eigen gezondheidssituatie is het belangrijk dat er ondersteuning geboden kan worden. Doordat gezondheid veel raakvlakken heeft met meerdere beleidsterreinen, is het belangrijk dat dit gezondheidsbeleid integraal onderdeel uit gaat maken van gevoerd beleid op andere beleidsterreinen. Faciliteren en communiceren zijn hierbij heel belangrijk.

Jeugdzorg

De jeugd heeft de toekomst. Jammer genoeg groeit niet elk kind probleemvrij op. Goede jeugdzorg voorkomt problemen op latere leeftijd. Door financiële problemen in de jeugdzorg, door tekorten bij gemeenten, maar ook door zorg die weg dreigt te vallen door te lage tarieven, de verspilling aan bureaucratie en zorgcowboys zien we de wachtlijsten oplopen. We accepteren geen wachtlijsten en zetten in op preventie en voorlichting, door laagdrempelige hulp van o.a. Welstad, ondersteuner jeugd en gezin (OJG) in combinatie met het streven naar een optimale samenwerking tussen partners en ervaringsdeskundigen om tot maatwerk te komen. Clientondersteuners kunnen inwoners helpen de hulpvraag duidelijk te krijgen en helpen met inschakelen van hulp.

Jongvolwassenen

We willen aandacht voor kwetsbare jongeren waarvan de jeugdhulp stopt na hun achttiende verjaardag. Deze jongvolwassenen mogen niet tussen wal en schip vallen. Sommige jongvolwassenen zijn nog niet klaar voor alle verantwoordelijkheden en kunnen zich ongemerkt in de schulden steken. Gemeenten hebben een verantwoordelijkheid om het gat tussen jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning op te vangen.

Refaja ziekenhuis

Met het sluiten van het Refaja Ziekenhuis als volwaardig ziekenhuis, is er in de zorg nogal wat verandert. Alhoewel de gemeente hier niet over gaat, vinden wij dat er zoveel mogelijk zorg voor de inwoners bereikbaar moet blijven. We willen mee (blijven?) praten over het zorg aanbod in onze gemeente. Ook om deze werkgelegenheid te behouden. Er zijn in het kader van “Zorg voor de Regio” afspraken gemaakt en toezeggingen gedaan. We willen partijen hieraan houden, denk hierbij een dekkend AED netwerk en de Centers of Excellence in het Refaja Ziekenhuis.

Lokaal Betrokken wil:

- *maatwerk bij aanvraag maatschappelijke ondersteuning;*
- *laagdrempelige voorzieningen in de wijken;*
- *samenwerking met partners en ervaringsdeskundigen;*
- *brede inzet van clientondersteuners;*
- *dat middelen van het Rijk optimaal worden ingezet en daar waar het hoort;*
- *versterking van de zeggenschap van ouders en kinderen/jongeren;*
- *het belang van het kind voorop t.o.v. het belang van de desbetreffende organisatie;*
- *bevorderen dat informatie over gemeentelijke regelingen en/of voorzieningen ook toegankelijk is voor ouderen die niet digitaal vaardig zijn;*
- *aandacht voor eenzaamheid als een groeiend en niet te onderschatten probleem;*
- *uitgebreide jaarverslagen maatschappelijke ondersteuning;*
- *maximale ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers;*
- *dat mantelzorgers betrokken worden bij de zorgvraag; en dat er tijdig vervangende zorg wordt ingezet zodat mantelzorgers niet overbelast raken;*
- *dat de samenwerking tussen mantelzorgers en professionals en/of vrijwillige huishulp in goede banen wordt geleid;*
- *extra aandacht voor minderjarigen die mantelzorg verlenen;*
- *adequate hulp voor inwoners die door drugs, alcohol en problematisch gedrag een probleem vormen voor de eigen gezondheid en hun woonomgeving;*
- *een optimale samenwerking tussen het CJGV en ouders, huisartsen, scholen en andere organisaties om problemen bij jeugdigen te signaleren;*
- *uitgebreide jaarverslagen jeugdzorg;*
- *afspraken en toezeggingen gemaakt in het kader van ‘Zorg voor de Regio’ uitvoeren;*
- *een gemeentelijk dekkend AED netwerk.*

Wonen en leefomgeving

Onze visie voor de gemeente Stadskanaal is dat het er goed wonen en verblijven is. Dat het er schoon, veilig en netjes is, met veel groen en goed onderhouden openbare ruimte. Waar het aanbod aan woningen gevarieerd is (voor ieder wat wils.) De voorzieningen zijn er uitstekend en van goede kwaliteit en bovenal toegankelijk voor een ieder.

Woningaanbod

Onze gemeente krimpt niet meer: we groeien zelfs. Er moet snel meer gebouwd worden waarbij slim gebruik gemaakt wordt van opengevallen ruimten en zoveel mogelijk binnen de bestaande bebouwde kom. Variatie in het aanbod van woningen is belangrijk. Speciale aandacht voor de huisvesting van jongeren en jonge gezinnen die graag in onze gemeente willen blijven wonen, of zich willen vestigen. Ook voor ouderen moet er voldoende passende huisvesting zijn.

Sociale woningbouw

Er is vraag naar betaalbare sociale huurwoningen. We willen meer sociale woningbouw en er zo voor zorgen dat de wachttijd voor een sociale huurwoning wordt verkort. Verouderde sociale huurwoningen moeten zo gauw mogelijk verduurzaamd worden om zo de energiekosten voor de bewoners zo laag mogelijk te houden. Veel mensen wonen in te grote woningen. We willen samen met woningbouwcorporaties en huurdersverenigingen kijken hoe de doorstroming naar een meer passende woning bevorderd kan worden.

Opkopen woningen

Net als in veel andere gemeenten worden ook in onze gemeente woningen opgekocht door beleggers/investeerders met de bedoeling deze met winst door te verkopen dan wel te verhuren tegen (te)hoge prijzen. Dit vinden wij ongewenst. We willen dat de gemeente wijken aanwijst waar beleggers geen goedkope woningen meer mogen opkopen om deze te verhuren. Op die manier blijven er meer betaalbare woningen beschikbaar.

Openbaar en publiek vervoer

Openbaar vervoer moet van goede kwaliteit en toegankelijk zijn, met extra snelle verbindingen naar vooral de stad Groningen, Assen en Emmen. We zien meerwaarde in het doortrekken van de spoorverbinding van Stadskanaal naar Emmen. Wel zullen aanwonenden daarbij maximaal betrokken moeten worden.

Ruimtelijke ordening

Er gaat wat gebeuren op het gebied van de ruimtelijke ordening. In het komende jaar wordt de Omgevingswet ingevoerd. Met de omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Het wordt dan bijvoorbeeld makkelijker om bouwprojecten te starten. In de fase van visie- en beleidsvorming is het zaak dat onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeenteraad actief meegenomen worden bij de plannen.

Onderhoud openbare ruimte

We hebben een groene gemeente. Maar de manier waarop de afgelopen jaren het onderhoud is uitgevoerd is veel mensen een doorn in het oog. Leefbaarheid heeft in hoge mate te maken met goed onderhouden wegen, groenstroken en waterpartijen. Slecht onderhoud versterkt het beeld van verloedering en verpaupering; dit moet tegengegaan worden.

Wegen, voet- en fietspaden

Stadskanaal is goed bereikbaar, maar het kan altijd beter. Een goede doorstroming van verkeer, vooral van en naar het winkelcentrum, is wenselijk. Daarbij moeten er voldoende parkeergelegenheden zijn. Verkeersveiligheid staat voorop, vooral in wijken waar scholen gevestigd zijn en/of waar veel kinderen buiten spelen. We willen goede straatverlichting en duidelijk zichtbare oversteekplaatsen

Toegankelijkheid

Onze gemeente is nog lang niet toegankelijk voor iedereen. Een avondje uit, lekker winkelen, het internet gebruiken of gewoon al een boodschapje doen is voor sommigen niet te doen omdat het hen belemmert deze activiteiten te doen. Wat zulke belemmeringen betekenen in het alledaagse leven wordt nog teveel onderschat. We streven ernaar dat alle burgers op alle manieren kunnen meedoen aan de samenleving.

Lokaal Betrokken wil:

- *op korte termijn meer concrete bouwplannen;*
- *een woonvisie op basis van de meest recente woningmarkt-ontwikkelingen;*
- *de mogelijkheid van vernieuwende bouwvormen, zoals 'tiny houses';*
- *ouderenhuisvesting met zorg op maat;*
- *versnelling verduurzaming sociale woningvoorraad;*
- *de doorstroming naar meer passende woningen bevorderen;*
- *een opkoopverbod van goedkope huur- en koopwoningen door beleggers;*
- *goed onderhouden wegen, fiets- en voetpaden en groenstroken;*
- *snelheidsbeperkende maatregelen waar nodig;*
- *veilige fiets- en looproutes van en naar scholen, snelheidsbeperkende maatregelen rond scholen en wijken met veel kleine kinderen en het handhaven op snelheid;*
- *dat alle instellingen die subsidie krijgen van de gemeente Stadskanaal toegankelijk zijn of er aan werken;*
- *invoering van een jaarlijkse toegankelijkheidsprijs voor lokale organisaties of instellingen die goed bezig zijn met toegankelijkheid.*

Onderwijs en ontwikkeling

Goed onderwijs is cruciaal voor de ontwikkeling van een kind én van een samenleving. Een kind dat goed onderwijs krijgt, krijgt kansen voor de toekomst. De ontwikkeling stopt niet bij het behalen van een diploma. Ontwikkeling draait om de eigen identiteit, talent en potentieel. Sport en cultuur horen daar ook bij.

Voor- en vroegschoolse educatie en basisonderwijs

Kinderopvang is leuk en leerzaam voor kinderen. Kinderen leren samen te spelen, worden geprikkeld en spelenderwijs voorbereid op de basisschool. Ieder kind heeft recht op een gelijke start. Wij willen daarom ook niet dat kinderen met een achterstand beginnen. Voor sommige kinderen komt het basisonderwijs te laat om bepaalde vaardigheden nog op te pakken. De combinatie van een voorschoolse en vroegschoolse aanpak, gecombineerd met basisonderwijs en jeugdhulp, kan al door de betrokkenheid van de ouders goed werken.

Voortgezet- en beroepsonderwijs

We willen voortgezet onderwijs dat goed aansluit bij veranderingen in de lokale arbeidsmarkt. Bedrijven en scholen moeten blijvend overleggen om ervoor te zorgen dat het opleidingsaanbod goed blijft aansluiten op de arbeidsmarkt. Om keuzerichtingen te vergemakkelijken kunnen snuffelstages een oplossing zijn.

Laaggeletterdheid

Nog steeds is niet iedereen even vaardig in lezen en/of schrijven. Dit kan grote gevolgen hebben. Wanneer informatie niet goed begrepen wordt, is de kans groot dat mensen minder zelfredzaam, minder sociaal actief en minder gezond zijn dan geletterde mensen. Laaggeletterden vinden minder snel een baan en hebben minder grip op geldzaken. We hebben inmiddels een taalhuis maar we willen blijvend aandacht voor laaggeletterdheid.

Kunst en cultuur

Cultuur verrijkt onze samenleving. Het blijkt dat gemeenten die aandacht besteden aan kunst en cultuur, aantrekkelijker zijn dan gemeenten waar minder te beleven valt. Er dient aandacht te zijn in het onderwijs voor (lokale)kunst, cultuur en erfgoed. Het theater Geert Teis is een belangrijke voorziening. We zouden graag meer voorstellingen zien van lokale entertainers. Aandacht voor de Groninger taal.

Sport en recreatie

Sporten, bewegen, maar ook andere aspecten van een gezonde leefstijl, zijn belangrijke ingrediënten voor het welzijn van onze inwoners. De gemeente Stadskanaal heeft volop mogelijkheden om te bewegen in zowel verenigingsverband als individueel, competitief als recreatief. Jammer genoeg is niet iedereen in staat even goed mee te doen, bijvoorbeeld door een beperking of door geldgebrek. Wij willen hen ook in de gelegenheid stellen om te kunnen sporten. We willen de huidige openluchtbaden openhouden. Er moet gekeken worden hoe andere sport- en spelactiviteiten op dezelfde terreinen kunnen worden georganiseerd.

Bibliotheek

Lezen is een onmisbare vaardigheid in de samenleving; daar bestaat geen discussie over. De bibliotheek is hiervoor een belangrijke voorziening. Een bibliotheek is van groot maatschappelijk belang. Zelfs mensen die de bibliotheek nooit bezoeken, geven aan de bibliotheek waardevol te vinden. Maar tijden veranderen en de bibliotheek dient zich wat ons betreft opnieuw uit te vinden. De snelle digitalisering van de samenleving, snelle maatschappelijke en economische veranderingen en een zich terugtrekkende overheid dwingen daartoe.

Lokaal Betrokken wil:

- *dat spraak- en taalachterstanden vroegtijdig gesignaleerd wordt;*
- *dat scholen makkelijk toegankelijk zijn met veilige schoolroutes;*
- *voor de leefbaarheid in de kernen een goede spreiding van scholen;*
- *dat onze kinderen onderwijs krijgen in veilige en goed onderhouden gebouwen;*
- *dat op alle scholen goed kwalitatief onderwijs wordt geleverd;*
- *dat iedereen met een startkwalificatie van school gaat;*
- *een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt;*
- *voldoende stage- en leerplekken voor alle kinderen;*
- *'snuffelstages' stimuleren;*
- *dat sporten voor kinderen uit armlastige gezinnen mogelijk blijft;*
- *de drie buitenzwembaden openhouden;*
- *nieuw beleid op kunst en cultuur;*
- *dat de bibliotheek een knooppunt van kennis, contact en cultuur wordt.*

Milieu en duurzaamheid

We wonen in een prachtige gemeente, en dat willen we graag zo houden. We willen een uitstekende woon-, werk- en leefomgeving voor al onze inwoners. Behoud van natuur en het landschappelijk karakter. Minder afval of in ieder geval anders omgaan met afval. Schone lucht. Van grijs en grijs naar diepgroen. We willen een duurzame gemeente. Hier liggen wat ons betreft kansen voor de regio en dus voor onze gemeente.

Duurzaamheid

We moeten onze samenleving duurzamer inrichten. We moeten af van fossiele brandstoffen en er zal geïnvesteerd moeten worden in duurzame oplossingen. Hierin liggen ook kansen voor onze regio. Verduurzamen is een gemeenschappelijke taak. De gemeente kan hier samen met haar inwoners het voortouw nemen. We staan achter het principe van de 'Trias Energetica': zo duurzaam mogelijk, dus zo energiezuinig mogelijk en met zoveel mogelijk gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen. We willen dat woningen sneller worden verduurzaamd. De gemeente moet hierin faciliteren.

Energietransitie

Ook in onze gemeente is de energietransitie in volle gang. Het uitgangspunt moet zijn dat we het totale energieverbruik binnen onze gemeentegrenzen ook binnen de gemeentegrenzen duurzaam opwekken. We willen met andere woorden onze eigen broek ophouden. In korte tijd zijn al diverse zonneparken gerealiseerd en zijn er een aantal vergund. Deze zijn alle geïnitieerd door commerciële ontwikkelaars. We willen voorlopig een rem op nieuwe zonneparkinitiatieven. Het gaat ons allemaal te voortvarend. We streven naar energieneutraliteit in 2035 en niet in 2025. We willen meer inspraak van inwoners bij nieuwe initiatieven en willen dat opbrengsten, meer dan nu het geval is, terugvloeien naar de gemeenschap.

Milieu en klimaat

We willen een schone gemeente zijn met schone lucht, water en grond. We moeten op een goede en bewuste manier omgaan met onze natuur en het milieu. We willen onze leefomgeving goed doorgeven naar volgende generaties. Wij zijn zelf medeverantwoordelijk voor een beter milieu. Iedere bijdrage telt. Er dient meer en beter toezicht te zijn op milieuovertredingen.

Natuur en biodiversiteit

We streven naar meer natuur en goede biodiversiteit. Om de hitte belasting te verminderen willen we extra bomen planten voor de schaduw'. Het gebruik van verschillende boomsoorten voorkomt het woekeren van boomziekten en dierplagen. Extra dicht planten van struiken en randen levert minder onkruid maar voedsel en beschutting voor diverse diersoorten. Uitgangspunt is dat onze wijken en centra wel netjes blijven. In het buitengebied willen we meer bosranden en struwelen en een op de natuur gericht maaibeleid.

Afval

We produceren met zijn allen nog teveel afval. De doelstelling van 100 kg afval persoon per jaar en 75% bronscheiding in 2020 is bij lange na niet gehaald. We zullen met z'n allen moeten bezien hoe we dit terug kunnen dringen. Misschien dat nascheiding een te overwegen alternatief is.

Overlast houtstook

Door hoge energieprijzen (gas en elektriciteit) stappen steeds meer mensen over op hout gestookte kachels. Particuliere houtstook leidt tot schadelijke stoffen in de lucht en kan overlast geven voor omwonenden. We kunnen en mogen dit niet negeren. De gemeente moet dit thema de komende raadsperiode bespreekbaar maken en moet met beleid komen.

Lokaal Betrokken wil:

- *inwoners bewuster maken van het belang van duurzaamheid;*
- *energiebesparende maatregelen stimuleren;*
- *minder regeldruk voor duurzame initiatieven;*
- *dat alle inwoners mee kunnen profiteren van zonneparken;*
- *aandacht op scholen voor duurzaamheid en milieu;*
- *betere handhaving op dumpen van afval;*
- *als gemeente meer manieren van nascheiding onderzoeken;*
- *wij willen minimaal de Europese norm van 1% van het bomenbestand bij planten volgen.*

Lokale economie en arbeidsmarkt

We willen een vitale en levendige gemeente zijn. Dat betekent voor onze gemeente dat we vooral inzetten op meer werkgelegenheid: meer banen binnen onze gemeentegrenzen. Sterke sectoren binnen de gemeente zijn de agrarische sector, MKB, zorg en dienstverlenende bedrijven. De kansen die deze sectoren bieden dragen we actief uit om nieuwe bedrijven aan te trekken. Voor economische groei zijn naamsbekendheid, goede infrastructuur, een faciliterende overheid en een sterk MKB nodig

Werkgelegenheid

Banen ontstaan doordat nieuwe bedrijven worden opgericht en bestaande bedrijven groeien. Voorwaarde om werkgelegenheid te behouden en te versterken is de aanwezigheid van voldoende mogelijkheden voor bedrijven zich te vestigen. De gemeente dient dit te faciliteren. Gelukkig is er nog volop ruimte op de diverse bedrijventerreinen. Deze zijn alle hoogstaand en goed bereikbaar.

Winkelcentrum Stadskanaal/Musselkanaal

Stadskanaal heeft een regiofunctie. Een aantrekkelijk winkelcentrum met voldoende aanbod aan soorten winkels en uitgaansgelegenheden hoort daarbij. De afgelopen jaren is er hard gewerkt om het centrum leefbaarder en toekomstbestendiger te maken. De diverse plannen voor de centrumvernieuwing naderen in 2022 hun einde. Wat ons betreft ziet het er allemaal een stuk aantrekkelijker uit. Wat ons betreft mag de focus de komende raadsperiode komen te liggen op het centrum van Musselkanaal: daar ligt nog steeds een groot gapend gat dat is ontstaan na de brand van september 2018.

Markten

Musselkanaal heeft elke vrijdagmiddag een markt en Stadskanaal elke zaterdag. Een markt geeft reuring in het centrum en van belang voor de lokale economie. We willen deze markten graag behouden. Helaas merken we dat er nog wel eens 'gaten' vallen in de opstelling van de marktkramen. Dit heeft zijn weerslag op het winkelend publiek. We dienen onze markten bruisend te houden.

Streekproducten

Hieronder verstaan we zuivel, groenten, vlees, eieren en ambachtelijk samengestelde streekproducten. Door het kopen van streekproducten stimuleren we de lokale economie. Omdat er geen of weinig tussenhandel bij komt kijken, gaan de opbrengsten rechtstreeks naar de lokale producent. En doordat het lokaal aangeboden wordt is er ook minder vervuilende transport nodig: en dat is weer goed voor het milieu. Onze streek heeft veel te bieden en we willen streekproducten graag promoten.

Wedeka

Wedeka is een grote werkgever in onze gemeente. Sinds 2015 is er geen instroom meer van mensen met een indicatie op basis van de Wsw. Het kabinet besloot de Wsw-regeling te stoppen. Dat vinden we jammer. Wedeka wil zich nu ontwikkelen tot een leerwerkbedrijf: dit ondersteunen wij. Voor de werknemers is het nu van belang dat de rust terugkeert in het bedrijf.

Vrijtijdseconomie

Vorig jaar hebben de vijf Oost-Groninger gemeenten de “Strategische visie Vrijtijdseconomie Oost-Groningen 2030” vastgesteld. Recreatie en toerisme biedt kansen voor de gemeenten in de regio Oost Groningen. Het levert werkgelegenheid, leefbaarheid, zorgt dat voorzieningen in stand kunnen worden gehouden en draagt bij tot een positief imago.

Waterstofeconomie

Noord-Nederland tikkert aan de weg in het ontwikkelen van een waterstofeconomie. Diverse marktpartijen ondersteunen Noord-Nederland “ als kernregio bij het ontwikkelen van infrastructuur en grootschalige elektrolyse. Welke kansen biedt dit voor onze gemeente?

Agrarisch

Onze regio kent een sterke agrarische sector en is een van de belangrijkste economische pijlers in ons gebied. We willen graag dat dit zo blijft. Door landelijk en Europese milieuwetgeving staat het voortbestaan van het lokale boerenbedrijf sterk onder druk. Daarom is het belangrijk dat er samen met belanghebbenden gekeken wordt naar hoe we de agrarische sector in onze gemeente niet alleen kunnen behouden maar ook versterken.

Digitale infrastructuur

Een hoogwaardige digitale infrastructuur is onmisbaar voor onze lokale economie. Snel internet, zoals glasvezel, kan onze gemeente aantrekkelijk maken voor bedrijven om zich te vestigen. Daarnaast zorgt het voor extra werkgelegenheid.

Lokaal Betrokken wil:

- *dat onze gemeente aantrekkelijk wordt voor bedrijven om zich te vestigen;*
- *dat onze winkelcentra bruisend blijven;*
- *dat de markten in Musselkanaal en Stadskanaal aantrekkelijk blijven;*
- *meer aandacht voor streekproducten;*
- *dat Wedeka blijft bestaan;*
- *dat werk gemaakt wordt van vrijetijdseconomie;*
- *waterstofeconomie op de agenda plaatsen;*
- *actief beleid op behoud en versterking van de agrarische sector;*
- *snel internet, middels glasvezel, in onze hele gemeente.*

Werk en inkomen

Volgens een recent onderzoek van het Sociaal Plan Bureau (2020) zijn ruim een half miljoen mensen in Nederland langdurig arm (2020) en volgens het Nibud heeft 1 op de 5 personen betalingsproblemen (2019). Dit kan leiden tot stress, verminderde gezondheid, opvoedproblemen, en sociale uitsluiting. Mensen kiezen er niet voor om in armoede te leven. Armoede is een veelkoppig monster en vereist een integrale aanpak. Elke situatie is weer anders, maatwerk is daarom gewenst.

Bijstand

Als mensen door omstandigheden zonder werk - en dus inkomen - komen te zitten en ze een beroep moeten doen op de bijstand, dan horen ze op een vriendelijke, tegemoetkomende en inlevende manier geholpen te worden. Mensen zitten niet voor hun plezier in de bijstand. We willen dat er met deze mensen respectvol wordt om gegaan. En we gaan ervan uit dat mensen zou gauw mogelijk weer willen meedoen.

Re-integratie

Mensen kiezen er niet voor om werkloos te zijn. De weg terug naar een baan is niet voor iedereen gelijk. Geen mens is tenslotte hetzelfde. Re-integratie vraagt daarom om persoonlijke aandacht. De gemeentelijke werkcoaches moeten zorgen dat ze een goede verstandhouding creëren met hun cliënten. Er moet geen onduidelijkheid bestaan over wederzijdse rechten en plichten. De informatievoorziening vanuit de gemeente moet voor een ieder te begrijpen zijn.

Schuldhelpverlening

Armoede maakt lam. Mensen die voortdurend geldzorgen hebben, glijden op termijn steeds verder af en worden daardoor moedeloos. Er moet worden ingezet op passende ondersteuning. We willen overerfbare armoede doorbreken. Er moet actief worden opgetreden tegen kwaadwillende schuldhelpverleners en bewindvoerders die over de ruggen van mensen met schulden flink verdienen, daarbij geen schulden aflossen, of zelfs de schulden laten toenemen.

Energiearmoede

Veel huishoudens in Nederland hebben een te hoge energierekening ten opzichte van hun inkomen. Voor hen valt het zwaar de energierekening te betalen. Dat noemen we energiearmoede. Vaak wonen ze ook in slecht geïsoleerde woningen en niet vermogend genoeg daar zelf iets aan te kunnen doen. De landelijke overheid belooft deze groep mensen tijdelijk tegemoet te komen. Wij noemen het 'pleisters plakken'. Wij willen op gemeentelijk niveau werken aan een meer structurelere oplossing om dit probleem de baas te zijn.

Lokale voorzieningen

We zijn blij met de diverse instellingen voor goede doelen binnen onze gemeentegrenzen. Een aantal van hen worden gesubsidieerd door de gemeente. We merken ook dat elk van deze instellingen diverse toelatingseisen hanteren. We merken dat dit voor sommige aanvragers drempels opwerpt.

Kinderarmoede

Als ouders hun baan verliezen, zijn kinderen vaak de dupe. Kinderen die in armoede opgroeien kunnen vaak niet overal aan meedoen omdat de ouders het niet kunnen betalen. Dat kan leiden tot schaamte en buitengesloten worden. Daarnaast is ook kans op leerachterstanden en gedragsproblemen groter dan bij kinderen van wie de ouders wel werken. Blijvende leerachterstanden kan leiden tot kansenongelijkheid op latere leeftijd. Dit moet voorkomen worden. Scholen en huisartsen hebben een belangrijke rol bij het signaleren hiervan.

Lokaal Betrokken wil:

- *een respectvolle benadering bij aanvragen (aanvullende) bijstandsuitkering en in re-integratie trajecten;*
- *een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen;*
- *meer begeleiding en preventie bij schuldhulp en meer controle op schuldhulpbureaus;*
- *in overleg met de verschillende hulpverlenende instellingen die werkzaam zijn binnen onze gemeentegrenzen om te komen tot een meer integrale aanpak bij aanvragen;*
- *dat de gemeente duidelijker aangeeft welke mogelijkheden er zijn bij aanvraag bijzondere bijstand;*
- *een eenvoudiger mutatieformulier voor bijstandsgerechtigden;*
- *dat de toegang tot voorzieningen laagdrempelig zijn.*

Openbare orde en veiligheid

Stadskanaal is een gemeente waar iedereen mag zijn wie die wil, ongeacht seksuele gerichtheid, geloof, huidskleur, levensovertuiging of op welke grond dan ook. In onze gemeente mogen mensen niet met angst thuis zitten. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen. Veiligheid gaat verder dan alleen de beschikbaarheid van brandweer, politie of ambulance. Ook sociale veiligheid is belangrijk. Asociaal gedrag wordt niet geaccepteerd.

Hulpdiensten

Politie, brandweer en ambulancediensten moeten snel ter plekke kunnen zijn. Daarom is een goede dekking en een begaanbare wegenstructuur noodzakelijk om snel op de incidentenlocatie te kunnen komen. Hulpdiensten moeten optimaal beschermd worden tegen elke vorm van agressie.

Een veilig thuis

Niet alleen buiten maar ook binnen moeten kinderen, jongeren, ouders en ouderen zich veilig voelen. Helaas is dat niet altijd en overal het geval. Huiselijk geweld komt geregeld voor. Vaak vindt deze vorm van geweld plaats tussen (ex-)partners. Andere vormen van huiselijk geweld zijn kinder- en oudermishandeling. Het is belangrijk signalen van huiselijk geweld in een vroeg stadium te herkennen om adequaat te kunnen ingrijpen.

Criminaliteit

Een verkeerde opvoeding, foute vrienden of een onveilige omgeving kunnen leiden tot crimineel gedrag. Dat is natuurlijk niet gewenst. De gemeente moet bij de aanpak van criminaliteit niet alleen repressief optreden maar dient ook aan preventie te doen. Om te voorkomen dat herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met ketenpartners om jongeren met een criminele achtergrond weer leren mee te doen in de samenleving en te voorkomen dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.

Drugs- en coffeeshopbeleid

In onze gemeente wordt één verkooppunt cannabis gedoogd. Dat vinden we voorlopig voldoende. We volgen de landelijk wet- en regelgeving. Dealen van drugs moet aangepakt. Samen met ketenpartners een duidelijk, actief en integraal ontmoedigingsbeleid voeren t.a.v. drugs, maar ook van alcohol, roken, gokken en gameverslaving.

Overlast in buurten en wijken

Om de drempel zo laag mogelijk te houden, zorgen we ervoor dat inwoners in hun eigen buurt of wijk makkelijker aangifte kunnen doen. Op wijkniveau wordt samengewerkt door politie, welzijnswerkers, boa's, wijk- of dorpsraden en scholen, winkeliers en bedrijven om te zorgen voor een veilige wijk. Bij het maken van veiligheids- en preventieplannen per wijk of buurt, denken en beslissen inwoners mee.

Flexibel cameratoezicht?

Het is bijna onmogelijk politie in te zetten bij alle openbare plekken met een verhoogde kans op ordeverstoring. Incidenteel flexibel cameratoezicht op die plekken kan een effectief hulpmiddel zijn bij overlast en opsporen van criminaliteit of misstanden. De inzet dient wel proportioneel te zijn met het oog op privacy.

Lokaal Betrokken wil:

- *harde aanpak bij asociaal gedrag;*
- *dat de gemeente samen met woningbouwcorporaties beter ingrijpt bij herhaaldelijke woonoverlast (aso-wet);*
- *voldoende boa's om toezicht te houden en om overlast snel aan te pakken;*
- *boa's goed uitrusten, bijvoorbeeld met bodycams;*
- *extra aandacht voor buurten en wijken waar meer onveiligheid wordt ervaren en waar meer overlast heerst. Bijvoorbeeld door meer politie en buurt- en jongerenwerkers in te zetten;*
- *aandacht voor slachtoffers van bijvoorbeeld huiselijk geweld, discriminatie, et cetera;*
- *in wijken waar veel overlast wordt ervaren, samen met bewoners en politie in gesprek gaan over de vraag hoe het vertrouwen over opsporing en handhaving kan toenemen;*
- *bespreekbaar maken van incidenteel flexibel cameratoezicht bij verhoogde kans op ordeverstoring.*

Bestuur en dienstverlening

Het openbaar bestuur heeft in de ogen van veel mensen een ‘stoffig’ karakter. Daarnaast leeft het ook niet écht bij inwoners. “Ze doen toch waar ze zin in hebben; ze luisteren toch niet naar ons”, is een veel gehoorde opmerking. We vinden het jammer dat mensen er zo over denken. In een democratie doet iedereen er toe. We willen een toegankelijk lokaal bestuur. Daarnaast hebben mensen recht op de beste dienstverlening, die uitgaat van mogelijkheden en oplossingen in plaats van onmogelijkheden en beperkingen.

Lokaal bestuur

De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom. We staan voor een open en transparant lokaal bestuur. Belangrijk is dat inwoners op voorhand mee kunnen denken, mee kunnen praten en mee kunnen doen. De gemeente moet daarom toegankelijker worden voor al haar inwoners; ze moeten actief betrokken worden bij plannen en daarin gekend worden. College en raad moeten meer de gemeente in. Meer jongeren betrekken bij het lokaal bestuur.

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Stadskanaal bestaat uit 23 democratisch gekozen raadsleden. De gemeenteraad is het hoogste orgaan. We zien een grotere rol weggelegd voor de gemeenteraad in volgende raadsperiodes. Daarbij hoort o.a. een eigen communicatiekanaal. We willen een zichtbare gemeenteraad. Ook willen we meer publiek debat waarbij ook inwoners rechtstreeks mee kunnen praten. We willen af van het oude coalitie versus oppositie denken. Na de verkiezingen willen we een raadsakkoord op hoofdlijnen.

Meer lokale autonomie

De laatste jaren zijn gemeenten meer en meer een uitvoeringsloket van het Rijk geworden. De financiële en bestuurlijke balans tussen het Rijk en gemeenten is zoek. De grootste inkomstenbron van de gemeenten verloopt via het gemeentefonds en die gaat uit van het principe dat de lokale politiek zelf een integrale afweging kan maken hoe het geld het best besteed kan worden. De praktijk van de decentralisaties laten echter zien dat het Rijk aan de touwtjes trekt. We hebben eind 2020 een stevig signaal afgegeven door een niet-sluitende begroting in te dienen. We wilden niet nog meer bezuinigen. Wat gaat het nieuwe kabinet voor gemeenten betekenen?

Dienstverlening

Wij willen een dienstverlening die vriendelijk, tegemoetkomend en inlevend omgaat met inwoners. Post, brieven of mails van de gemeente moeten helder en makkelijk leesbaar zijn. Gemeentelijke informatie moet zoveel mogelijk openbaar en terug te vinden zijn op internet: ook voor mensen die slecht kunnen horen of zien. We willen dat er zoveel mogelijk op afspraak wordt gewerkt.

Onafhankelijke klachtenbehandeling

We willen een onpartijdige klachtbehandeling door een lokale ombudspersoon die gevraagd en ongevraagd onderzoek doet naar klachten over de dienstverlening van de gemeente. Nu worden de klachten intern afgehandeld. Het jaarverslag van de ombudspersoon draagt bij aan een open en transparant bestuur.

Digitalisering

Veel gemeentelijke diensten verlopen digitaal. Dat heeft zijn voordelen maar ook nadelen. Digitaliseren kan ook voor minder persoonlijk contact zorgen met inwoners. Vooral ouderen en minder taalvaardige inwoners vinden het moeilijk en haken af. Dat vinden we onwenselijk. Ook voor minder digitaal vaardige mensen moet de gemeente bereikbaar zijn.

Financiën

Lokaal Betrokken wil gedegen financieel beleid, een realistische begroting en een sluitende meerjarenraming. We streven naar zo laag mogelijke gemeentelijke lasten.(trots op, willen we zo houden) Uitgaven moeten worden verantwoord. We willen daarom een goed functionerende rekenkamercommissie. Het moet voor onze inwoners duidelijk zijn waar ons belastinggeld aan wordt uitgegeven en dat geld goed wordt besteed. Leges en heffingen zoveel mogelijke kostendekkend.

Lokaal Betrokken wil:

- *heldere communicatie richting inwoners, maatschappelijke organisaties en pers;*
- *een zichtbaar en transparanter ingericht bestuur die dicht bij de inwoners staat;*
- *een duidelijkere profilering van de gemeenteraad;*
- *na de verkiezingen geen bestuursakkoord maar een raadsakkoord op hoofdlijnen;*
- *een stevige lobby richting Den Haag voor meer lokale autonomie;*
- *een jongerenraad instellen;*
- *een ombudsman/vrouw;*
- *doeltreffende, doelmatige en rechtmatige realisatie van beleid;*
- *aandacht voor digitalisering en wat dit betekent voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.*